

Bursele din ECE

Martie 2010

Contextul international

A treia luna din 2010 a fost o luna excelenta pentru marile piete bursiere din lume, dupa o scadere in la inceputul lui februarie, majoritatea indicilor au depasit semnificativ maximele anterioare din ianuarie. La New York Stock Exchange minimul lunii s-a atins in prima zi de tranzactionare din martie, tendinta ulterioara fiind de crestere continua pana la sfarsitul lunii, maximul fiind atins chiar in ultima zi din luna, majoritatea indicilor americani marcand o crestere lunara de peste 5%. FED a mentinut dobanda de referinta la nivelul actual, apropiat de zero, insa a notat o imbunatatire a situatiei economice a tarii si o stabilizare a pietei muncii. Rata somajului a ramas la 9,7% iar vanzarile de case noi au scazut, insa vanzarile cu amanuntul au crescut. Rata de schimb euro dolar a scazut usor pana in jurul valorii de 1,35, minimele atinse pe parcursul lunii martie incadrandu-se in jurul valorii de 1,32.

In Europa, majoritatea temerilor s-au concentrat pe Grecia. Premierul grec a anuntat reducerea cheltuielilor bugetare si majorarea accizelor la tutun si alcool si a impozitelor pe vanzari. Deasemenea si Portugalia a anuntat masuri de austерitate in domeniul public, in incercarea de a micsora deficitul public, iar agentia de rating Fitch a coborat cu o treapta ratingul creditelor pe termen lung, de la AA la AA-, citand un soc fiscal semnificativ si slabiciuni macroeconomice structurale.

Potrivit datelor finale publicate de biroul national de statistica, economia Ungariei s-a comprimat cu 6,3% in 2009, mai putin decat estimarea anterioara de 6,7%. Banca centrala a Ungariei a coborat dobanda de politica monetara cu 0,25 pp pana la 5,5%, conform asteptarilor, minim record de la prabusirea regimului comunist.

Si Banca Nationala a Romaniei a redus dobanda cu 0,5 puncte procentuale pana la 6,5%, continuand trendul de reducere a dobanzilor intalnit la majoritatea economiile emergente din Europa de Est. Perspectiva ratingului pe termen lung al Romaniei a fost revizuit de la "negativa" la "stabilă", in prezent calificativele acordate de agentiile de rating S&P si Fitch fiind "junk" (fara recomandare de investitii) si Baa3 din partea Moody's (ultima treapta de recomandare de investitii).

Perspectivele de rating ale Estoniei, Letoniei si Lituaniei au fost revizuite si ele de la "negativ" la "stabil", pe fondul revenirii mai rapide a economiilor, dupa ce aceste trei tari baltice au inregistrat printre cele mai dure contractii economice din regiune.

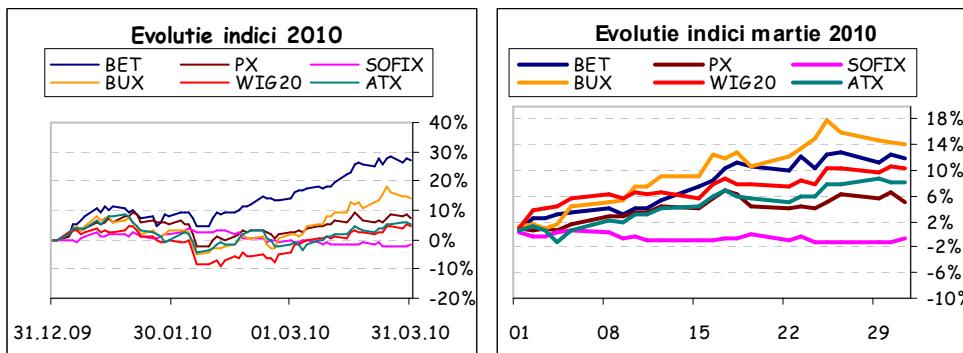
FMI a imbunatatit prognoza evolutiei economiei bulgare in 2010 estimand o crestere a PIB cu 0,2%. Potrivit ministrului de finante bulgar, guvernul are in vedere listarea la bursa a 55 de companii la care statul are detineri minoritare.

Conform estimarilor FMI economia Poloniei, singura din UE care a evitat recesiunea, va creste cu circa 2,75% in acest an si cu 3,25% in 2011.

Performantele lunii

Pe scurt, bursa romaneasca a avut a doua cea mai buna performanta din regiune in luna martie dintre pietele analizate, cu +11,95% si in total +27,18% pe anul 2010, fiind depasita in aceasta luna de Ungaria cu +14% dar numai +14,22% in acest an, in timp ce Bulgaria are cea mai slaba performanta atat lunara cat si pe tot anul 2010.

La nivel mondial, bursa romaneasca se claseaza pe locul trei in topul cresterilor bursiere, fiind intrecuta de alte doua burse emergente din Europa de Est: Estonia si Ucraina.

Tara	Valoare tranzactionata (mil. Euro)	Capitalizare (mil. Euro)	Indice	Variatie 2010	Variatie lunara	Variatie 12 luni
Romania	195,03	23,88	BET	5328,45	27,18%	11,95%
Ungaria	1162,31	24,32	BUX	21267,81	14,22%	14,00%
Polonia	9326,02	195,99	WIG20	2265,01	4,47%	10,18%
Rep. Ceha	2549,58	54,06	PX	1138,70	7,12%	5,10%
Austria	7348,46	104,21	ATX	2438,95	5,55%	8,00%
Bulgaria	13,37	5,74	SOFIX	423,78	-1,36%	-0,55%

Bursa de Valori Bucuresti se poate lauda in continuare cu cea mai buna evolutie din regiune in acest an si pe ultimele 12 luni (+151,97%). Valul de crestere inceput la jumatatea lui februarie a continuat pe tot parcursul lunii martie.

Valoarea totala tranzactionata pe actiuni a scazut usor fata de februarie, ajungand la 195,03 milioane euro, in timp ce rulajul pe piata Rasdaq a crescut de 2,6 ori. Rompetrol Rafinare (RRC) conduce in topul valorii tranzactionate cu 144 milioane lei in timp ce SIF Oltenia (SIF5) in topul numarului de tranzactii, cu 10535 de vanzari si cumparari.

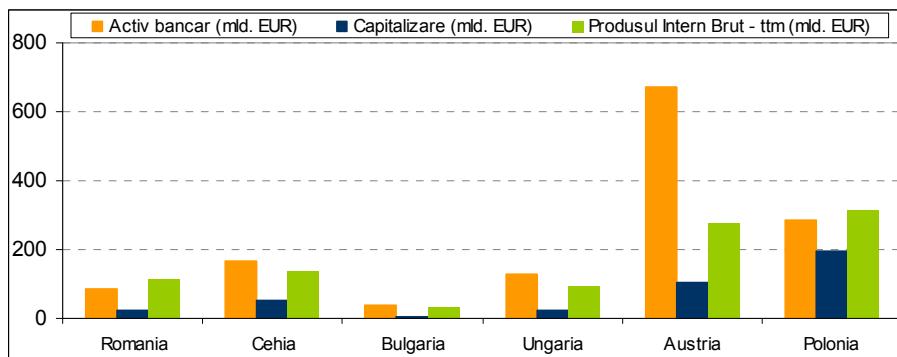
Cel mai mult s-au apreciat in luna martie actiunile companiei Uztel (UZT) cu 100% dupa ce in februarie scazusera cu 18%. Pe locul doi, Compa (CMP) cu o crestere de 62%. Comelf (CMF) s-a depreciat cel mai mult, cu 12%, insa lichiditatea acestei companii la bursa este foarte scazuta.

La **Bursa de Valori Praga** principalul indice a variat pozitiv cu 5,1%, iar fata de aceeasi perioada a anul trecut, indicele ceh inregistreaza o crestere de 59,6%.

Spre deosebire de bursa noastra unde lichiditatea a scazut usor, in Cehia lichiditatea a crescut cu 92%, de la 1,39 miliarde euro la 2,55 miliarde euro, din care 31% reprezinta tranzactiile cu actiunile grupului CEZ, 17% cu actiunile Komercki Banka si 16% Erste Group Bank. Actiunile grupului CEZ, compania cu cea mai mare capitalizare, s-au apreciat cu 2,4% in luna martie. Dintre actiunile semnificativ pe plus remarcam Erste Group Bank cu +10,3%, grupul petrochimic Unipetrol +19,7%, producatorul de cocs New World Resources (NWR) cu +22,5%, dupa ce in luna anterioara scazuse cu 10,6%. Cea mai mare crestere la bursa ceha a fost inregistrata de compania de tehnologii video

pentru internet Kit Digital (KITD) cu +37%. Dintre actiunile pe minus se remarcă producatorul de tigari Philip Morris CR cu -3,9%.

Tara	P/E	Capit. / PIB	Capit. / Activ bancar
Romania	18,95	20,55	27,40
Cehia	11,06	39,45	32,56
Bulgaria	8,10	16,96	15,80
Ungaria	11,00	25,24	19,07
Austria	n.a.	37,63	15,53
Polonia	20,79	62,63	68,36

Indicele principal al **Bursei de Valori Budapest** a consemnat o creștere record de 14% în martie, prima din regiune. BUX și-a atins maximul lunar pe 25 martie. Totodată, după BET-ul românesc, indicele

BUX înregistrează a doua mare creștere din regiune în ultimele 12 luni, de 118,98% și de +14,22% de la începutul anului.

Cele mai reprezentative societăți de la bursa din Budapesta au avut în martie evoluții în creștere puternica. Actiunile bancii OTP au crescut cu 26%, pe cea mai mare valoare tranzacționată – de aproape 1,8 miliarde euro, dublu față de luna precedenta. La mare distanță, cu o valoare tranzacționată de 307 milioane euro, grupul petrolier MOL a consemnat o creștere lunată a valorilor actiunilor de 12,9%. Providerul de servicii internet NordTelekom a scăzut cu 9,28% după ce luna trecută se apreciaște cu 16,9%, însă liderul scaderilor este compania de produse congelate Fevita cu -32,6%, dar aceasta companie este puțin lichida și foarte volatila.

Valoarea tranzacționată pe bursa maghiară a scăzut cu aproape 20% în martie la 1,16 miliarde euro de la 1,39 miliarde în februarie.

Bursa de Valori Sofia marchează o scădere de 0,55% în martie, pe o valoare tranzacționată în creștere cu aproape 14% față de februarie. Indexul bursier bulgar are o creștere de doar 51% în ultimele 12 luni, cel mai mic randament dintre piețele analizate, de 3 ori în urma liderului acestei perioade, indicele romanesc BET.

Indexul SOFIX a evoluat lateral pe toată perioada lunii martie, Bulgaria având o evoluție total atipică celorlalți indici bursieri europeni care au crescut puternic luna aceasta, evoluție atipică asemănătoare lunii februarie cand, la fel, indicele nu a reușit să se aprecieze în a doua parte a lunii februarie desigur că celelalte piete au marcat creșteri importante.

La **Bursa de Valori Viena**, indicele ATX inregistreaza o crestere de 8% in luna martie si de +55% in ultimul an, printre cele mai mici din regiune. Indicele a atins un minim lunar pe 4 martie in timp ce maximul a fost atins pe 29 martie, variatia dintre minim si maxim fiind de 10%.

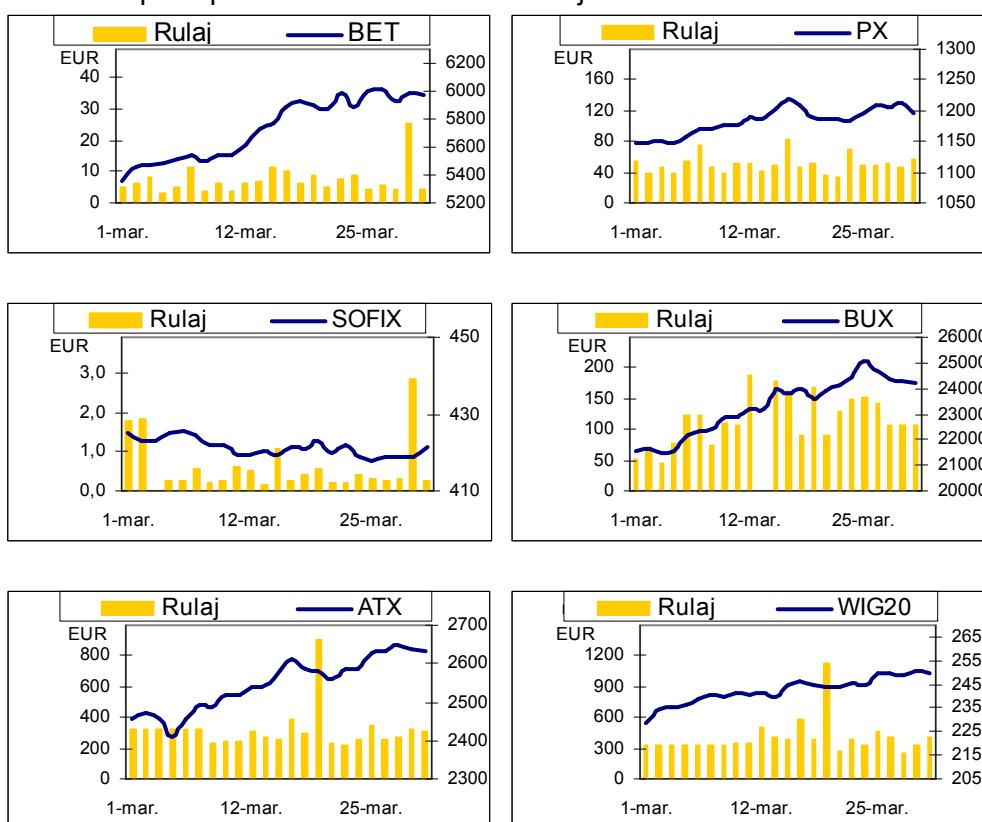
Dintre companiile listate pe piata principala, cea mai buna evolutie in martie a fost inregistrata de compania de investitii imobiliare CA Immo International cu +25,69%, in timp ce compania parinte CA Immobilien Anlagen este pe locul doi, cu o crestere de 23,55%.

De remarcat si RHI AG, companie care produce materiale pentru industria siderurgica, care a urcat cu 17,97% si ajunge la o crestere de 56,84% fata de inceputul anului.

Dintre companiile mai mari, evolutii bune au avut Immoeast (+16,33%), Voestalpine (+15,68%), Erste Group Bank (+12,4%) si Vienna Insurance Group (+10,48%). La polul opus dintre societatile cu capitalizare mare vedem compania de asigurari Uniqa Versicherungen cu -5,4% si cel mai mare producator de energie electrica din Austria, Verbundgesellschaft, cu -1,71%.

Valoarea tranzactionata a crescut cu 21% la 7,3 miliarde euro de la 6,06 miliarde, o contributie semnificativa a avut lichiditatea mai buna a actiunilor Erste Group Bank, pe care s-au rulat in total 1,63 miliarde euro, in crestere cu 360 milioane euro fata de februarie. Capitalizarea totala a bursei a crescut pana la 104,21 miliarde euro, societatile cu cea mai mare capitalizare fiind Erste Group Bank cu 11,7 miliarde euro, OMV cu 8,3 miliarde euro si Raiffeisen cu 5,4 miliarde euro.

Evolutia principalilor indici bursieri si a rulajului in cele sase tari analizate:

Bursa de Valori din Varsovia a trecut pe plus anul acesta prin evolutia de +10,18% din martie, dupa evolutii slabe in ianuarie si februarie. Astfel, indicele WIG20 a urcat de la -5,18% pe anul 2010 la +4,47%. Minimul lunii a fost atins in prima zi de tranzactionare, pe 1 martie, dupa care a urmat un trend ascendent pana la sfarsitul lunii, pe 30 martie fiind atins si maximul.

Valoarea tranzactiilor a crescut puternic cu aproape 42%, de la 6,58 miliarde euro la 9,3 miliarde euro. Cel mai mult s-au trazactionat actiunile grupului metalurgic KGHM, cu peste 1,17 miliarde euro, dupa care urmeaza cele doua mari banci poloneze, PKO Bank Polski si Bank Pekao, cu rulaje de 945, respectiv 830 milioane euro. Bancile respective sunt si cele mai capitalizate societati listate la bursa poloneza, cu valori de piata de 12,9 miliarde euro (11% din capitalizarea totala a bursei) si respectiv 11,3 miliarde euro (9,68% din total). Dintre actiunile cu cel mai mare randament in martie se remarcă producătorul de aparataj electric Elkop cu +108% iar pe tot anul producătorul de electrocasnice Amica cu +153%.

In concluzie, bursele din regiunea central-est europeana au avut parte de o evolutie exceptionala in martie, printre cele mai bune la nivel mondial.

NOTA: Acest material nu poate fi preluat, integral sau parțial, în alte surse media, fără acceptul scris al S.S.I.F. Prime Transaction.

Andrei Petrescu

Departament Analiza
analiza@primet.ro

andrei.petrescu@primet.ro

16.04.2010